

[Rasmussen (Gylling).]

Forholdet kunde udvikle sig saaledes, at et Selskab efterhaanden blev til et Moderselskab og fik oprettet Datterselskaber. Ja, jeg synes nu, at det, vi har set i den sidste halve Snes Aar, netop giver al Anledning til at være meget betænkelig ved den Slags Selskaber, som opretter det ene Datterselskab efter det andet. Det er jo noget af det samme System, vi nylig har set bryde sammen ved den saakaldte Plumske Affære. Det har vi haft Lejlighed til at se Gang paa Gang under Krigstiden.

Jeg synes, det er lidt bagvendt nu at ville give det Udseende af, at det vilde være urimeligt at lovgive paa det Omraade. Tværtimod er der vel ikke ret mange Ting indenfor vore Aktieselskaber, der har været til større Fortrød end netop dette, at man saadan skyder ud det ene Selskab efter det andet. Jeg skal ikke nægte, at det ved forskellige Lejligheder kan være forsvareligt og rigtigt, f. Eks. at et Selskab, der beskæftiger sig med Fabrikation, som Datterselskab opretter et Selskab, der beskæftiger sig med Transport af eller med Handel med Fabrikatet, men vi har Vidnesbyrd for, at det i høj Grad er blevet overdrevet og misbrugt.

Derfor forekommer det mig, at Aktionærerne har Ret til at faa oplyst, om deres Direktører eller Bestyrelsesmedlemmer sidder i en saadan Mængde forskellige Aktieselskaber. Jeg kan godt forstaa, at Direktører eller Bestyrelsesmedlemmer paa en eller anden Maade næsten kan blive drevet ind i det. Jeg har selv Erfaring for, hvorledes den Slags kan gaa til. Lad os tage en Bank, som administrerer forskellige Selskaber. Et af dem — det kan være en Margarinefabrik — kommer i økonomiske Vanskeligheder, og ligesom for at faa Haand i Hanke dermed lader man et af Bankraadets eller Bankbestyrelsens Medlemmer vælge ind i vedkommende Aktieselskabs Ledelse, fordi man deri ser en Betryggelse for Banken selv.

Men skønt jeg godt kan forstaa Grundene dertil, tror jeg alligevel, der er saa megen Fare forbundet dermed, at man gennem Lovgivningen skal advare derimod. Det er alligevel saaledes, at naar en Direktør faar Andel i Ledelsen af et andet Selskab, vil han ret hurtigt blive interesseret ogsaa i dette Selskab, han er ligesom halvvejs købt til at favorisere det.

Derfor vil jeg gerne understrege, at det er nødvendigt at have Bestemmelser, der kan advare mod den idelige Knopskydning, der har fundet Sted, thi i de aller-

fleste Tilfælde har det vist sig at være til Ruin og Undergang for mange Mennesker.

§ 56 siger, at naar et Aktieselskab optager andre Formaal, end det hidtil har haft, skal der gives de Aktionærer, som ikke synes om dette, Anledning til at kunne træde ud. Denne Paragraf gav ogsaa Anledning til nogle stærke Protester, ikke mindst fra det ærede Medlem Hr. C. J. F. Sven, som mente, at det var ganske urimeligt at kræve, at der skulde ni Tiendedele til for at forhindre en Ændring af Vedtægten.

Jeg synes jo, at hvis et Selskab, der er oprettet med ganske bestemte Opgaver, i væsentlig Grad skifter baade Indhold og Form, skulde ikke gerne et Mindretal, som føler sig generet af den Ændring, der er sket i Formaalet, kunne tvinges til fremdeles at bidrage til et saadant Selskabs Vækst og Trivsel, saa jeg synes, det er rigtigt, at der gives disse Folk Anledning til at udtræde.

Hvad § 60 angaar, der omhandler Fastsættelsen af Honorarer til Likvidatorer, er der ogsaa i Dag udtalt Misforståelse med dens Form, og det er vel ogsaa af den Slags Ting, der kan forhandles om.

Jeg skal gerne sige for mit Vedkommende, at dette, at Ministeren til enhver Tid skulde kunne være den, der fastsætter Honorarets Størrelse, maaske ikke er den allerheldigste Form. Det er ikke altid, man er i Besiddelse af en saa økonomisk Minister, som vi har i Øjeblikket. Til Tider kan man have en Minister, der ser meget stort paa det, ogsaa paa Likvidatorhonorarer, og derfor kunde jeg godt tænke mig en anden Form for Fastsættelsen af dette Honorar.

Men i det hele taget maa jeg sige, at det er vel nok en af de Ting, der har vakt størst Mishag i vort Land, disse mægtige, efter min Mening ganske meningsløst høje Honorarer, der ved forskellige Lejligheder er ydet Likvidatorer. Det er urimeligt, at Aktionærerne, som først er blevet blokket ved den Maade, hvorpaa Selskabet har virket, hvorved de har tabt største Delen af deres Indskud, til sidst skal hænges op ved den Sum, det koster at faa Selskabet likvideret.

Derfor betragter jeg denne Paragraf som Udtryk for, at man ønsker en Begrænsning paa det Omraade, ikke alene saaledes, at det bliver Ministeren, der kommer til at fastsætte Honorarerne, men saaledes, at det gennem Lovgivningen slaas fast, at disse ganske usømmelige Honorarer, der i mange Tilfælde i de